

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.8.2016

Olsztyn, dnia 6 października 2016 r.

**Pan
Wacław Olszewski
Burmistrz Olecka
Plac Wolności 3
19-400 Olecko**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Olecku NIP 847-000-28-22, REGON 000523347 z siedzibą przy Placu Wolności 3, 19-400 Olecko. Urząd Stanu Cywilnego w Olecku mieści się przy Placu Wolności 1, 19-400 Olecko.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Olecka Pan Wacław Olszewski, który sprawuje tę funkcję od 1 grudnia 2014 r. (kolejna kadencja) (*akta kontroli str. 12-13*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku jest Pani Wioletta Biszewska. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku jest Pani Iwona Kubiak.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska-Pietrzak, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.731.2016 z dnia 12 sierpnia 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 10*).

Kontrolę rozpoczęto 22 sierpnia 2016 r., a zakończono 25 sierpnia 2016 r. (4 dni robocze).

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 7/2016.

Prawo o aktach stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – lokal Urzędu Stanu Cywilnego znajduje się w budynku Urzędu Miejskiego w Olecku, w parku przy Placu Wolności 1. Urząd Stanu Cywilnego zajmuje pomieszczenia na parterze budynku, w skład którego wchodzi: dwa pokoje pracy, archiwum oraz sala ślubów. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wskazała, że lokal urzędu stanu cywilnego ostatni raz był remontowany w 2009 r.

Archiwum urzędu stanu cywilnego wyposażone jest w higrometr oraz termometr.

Pomieszczenia zabezpieczone są alarmem.

Warunki lokalowe uważa się za wystarczające i umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 78-91*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w zamkniętych szafach w archiwum urzędu stanu cywilnego, które zgodnie z art. 128 ust. 2 obowiązującej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, jest pomieszczeniem zapewniającym należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. (*akta kontroli str. 78-91*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Olecku przechowywane są księgi urodzeń od 1916 r. do 2015 r. oraz księgi małżeństw i zgonów za okres od 1936 r. do 2015 r. Ostatnie przekazanie stuletnich ksiąg do Archiwum Państwowego w Suwałkach Oddział w Elku odbyło się 31 marca 2016 r. (*akta kontroli str. 38-67*).

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepelnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. (*akta kontroli str. 104*).

Stwierdzono jednak, iż dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne nie zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku oznaczone datą sporządzenia aktu, co jest niezgodne z § 43 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 225). Przyczyną powstania uchybienia jest zmiana w dotychczasowym oznaczeniu akt zbiorowych po wejściu w życie 1 marca 2015 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oraz rozporządzeń do niej wydanych. Skutkiem uchybienia jest utrudnienie w odszukaniu akt zbiorowych prowadzonych do konkretnego aktu oraz utrudnienie w ustaleniu chronologii włączania poszczególnych dokumentów do akt zbiorowych. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 116*).

2. Rejestracji urodzeń

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku nie korzystał z okresu przejściowego, określonego w art. 145 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, wobec czego wszystkie akty urodzenia sporządzone w okresie objętym kontrolą zarejestrowano w rejestrze stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą sporządzono 529 aktów urodzenia, z czego kontroli poddano 267 aktów. Akty urodzenia sporządzono w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Akty urodzenia sporządzone na podstawie karty urodzenia oraz protokołu zgłoszenia urodzenia, tj. w sposób określony w art. 53 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego zarejestrowane zostały w sposób prawidłowy (*akta kontroli str. 104*).

Wśród badanych aktów, w osiemdziesięciu czterech aktach ojcostwo zostało ustalone na podstawie przyjęcia oświadczenia o uznaniu ojcostwa. Czynności dokonane przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego (Zastępcą Kierownika) w tych sprawach przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz przepisami ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 104*).

Bez zastrzeżeń prowadzone są sprawy, w których nastąpiło sądowe ustalenie bądź zaprzeczenie ojcostwa (cztery akty) (*akta kontroli str. 106*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Olecku prawidłowo przyjmowane są oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.) oraz zgodnie z art. 69 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (jedno oświadczenie przyjęte w okresie objętym kontrolą) (*akta kontroli str. 106*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Olecku przyjęto w sposób prawidłowy dwa oświadczenia o zmianie wcześniej nadanego dziecku imienia, w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 106*).

W szesnastu aktach, w związku z nieustaleniem ojcostwa przy sporządzeniu aktu, wpisane zostały, na wniosek matki dziecka, dane osłonowe ojca (*akta kontroli str. 104*).

Prawidłowo sporządzane były akty urodzenia dzieci przysposobionych - przysposobienie pełne (dwa akty) (*akta kontroli str. 104*). Akty sporządzone zostały po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu w sprawie przysposobienia, w którym Sąd jednocześnie nakazał sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka. Stosowne wzmianki zostały naniesione w dawnych aktach po ich wcześniejszym zmigrowaniu.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego oraz rejestracja zdarzeń mających miejsce za granicą na podstawie art. 99 Prawa

o aktach stanu cywilnego dokonywana jest z zastrzeżeniami (dwadzieścia jeden aktów sporządzonych w powyżej opisany sposób). Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisywana była informacja o podstawie wpisania aktu lub rejestracji zdarzenia. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Pisownia nazw własnych zgodnie z żądaniem wnioskodawców była dostosowana do reguł pisowni polskiej (*akta kontroli str. 104-106*).

Stwierdzono jednak, że wnioski o dokonanie transkrypcji czy rejestrację zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej nie były włączane do akt zbiorowych tylko do teczki rzeczowej (16 wniosków). Natomiast obecnie obowiązująca ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego nadała wnioskowi o transkrypcję przymiotu kształtującego treść sporządzonego w polskim rejestrze stanu cywilnego aktu, albowiem to we wniosku osoba ma prawo złożyć prośbę o zastosowanie pisowni polskiej czy też złożyć stosowne oświadczenia. Wobec czego obecnie wnioski o transkrypcję, odtworzenie czy też zarejestrowanie zdarzenia, które miało miejsce poza granicami RP należy traktować na równi z odpisem zagranicznego aktu (innego dokumentu potwierdzającego zdarzenie za granicą) oraz jego tłumaczeniem. Przyczyną powstania uchybienia była praktyka dotychczas stosowana w Urzędzie Stanu cywilnego w Olecku. Skutkiem uchybienia jest nie odzwierciedlenie w aktach zbiorowych danych zawartych następnie w polskim akcie stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 116*).

Stwierdzono również, iż jeden akt urodzenia błędnie został sporządzony w trybie art. 99 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego na podstawie duńskiego dokumentu, albowiem przedłożony przez rodziców dokument był duńskim aktem urodzenia, wobec czego Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego winien był transkrybować go na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego. Przyczyną powstania uchybienia był brak doświadczenia z dokumentami z Danii. Skutkiem uchybienia jest błędne zastosowanie przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 116*).

3. Zmian w aktach stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wykonano łącznie 75 czynności materialno-technicznych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego z czego kontroli poddano sprawy od Nr USC.5352.8.2016 do Nr USC.5352.47.2016, co stanowi 30% ostatnio załatwionych spraw (*akta kontroli str. 106*).

Wszystkie oryginalne dokumenty, które były podstawą do dokonania czynności na

podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego włączane były do akt zbiorowych.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku informował osoby, których akty dotyczyły o zamiarze sprostowania czy uzupełnienia aktu z urzędu lub o złożeniu wniosku o sprostowanie lub uzupełnienie aktu.

Nanoszone były wzmianki dodatkowe o sprostowaniu lub uzupełnieniu aktu stanu cywilnego.

4. Wydawania dokumentów z rejestru stanu cywilnego oraz innych zaświadczeń określonych w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od USC.5362.1155.2016 do Nr USC.5362.1351.2016, co stanowi 30% załatwionych w drugim kwartale 2016 r. wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (*akta kontroli str. 106*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są co do zasady podmiotom określonym w art. 45 Prawa o aktach stanu cywilnego. Jednak w dwóch przypadkach (sprawa Nr USC.5362.1282.2016 oraz USC.5362.1283.2016) stwierdzono, że odpisy aktów stanu cywilnego wydano osobie nieuprawnionej. Wniosek w sprawie wydania odpisów aktów urodzenia złożyła kobieta, która wskazała, że osoby których wnioskowane odpisy aktów dotyczą to jej bratanek i bratanica (*akta kontroli str. 116*). Odpisy aktów stanu cywilnego wydaje się osobie której akt dotyczy, lub jej małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, przedstawicielowi ustawowemu, opiekunowi, osobie, która ma w tym interes prawny, sądowni, prokuratorowi, organizacjom społecznym, jeżeli jest to zgodne z ich celem statutowym i gdy przemawia za tym interes społeczny, organom administracji publicznej, jeżeli jest to konieczne do realizacji ich ustawowych zadań. Kobieta, która wystąpiła z wnioskiem o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego nie należy do kręgu osób uprawnionych zgodnie z ustawą do uzyskania takiego odpisu, ani nie wykazała interesu prawnego w uzyskaniu tych odpisów. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wyjaśniła, iż uznała, że jeżeli wnioskująca wskazała, że odpisy są potrzebne do spraw spadkowych to jest to wykazanie interesu prawnego. Przyczyną powstania nieprawidłowości jest zbyt nieformalne podejście do klientów. Skutkiem nieprawidłowości jest wydanie odpisów aktów stanu cywilnego osobie nieuprawnionej. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku wydał jedno zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby. Bez uwag (*akta kontroli str. 108*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku wydał dwadzieścia trzy zaświadczenia o stanie cywilnym. Zaświadczenia były wydane prawidłowo (*akta kontroli str. 108*).

5. Przenoszenia aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 32 akty urodzenia przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w II kwartale 2016 r. (*akta kontroli str. 98-103*).

Akty zostały przeniesione prawidłowo, tj. do rejestru stanu cywilnego została przeniesiona cała treść aktu wraz ze wzmiankami dodatkowymi oraz przypiskami. Przy przeniesionych aktach stanu cywilnego uzupełnione zostały również dane dodatkowe, tj. numer PESEL czy stan cywilny. Nie wnosi się żadnych uwag.

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 25 decyzji na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.9.2015 do Nr USC.5355.19.2015 oraz od Nr USC.5355.1.2016 do Nr USC.5355.14.2016 (*akta kontroli str. 108-110*).

Osiem decyzji dotyczyło zmiany imienia lub nazwiska osób małoletnich. Do wniosków dołączono postanowienia sądu o pozbawianiu władzy rodzicielskiej rodziców lub jednego z rodziców dzieci. W jednym przypadku małoletni, który ukończył 13 lat również wyraził zgodę na zmianę swojego nazwiska. Pozostałe sprawy dotyczyły zmiany nazwiska osób pełnoletnich.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska składali obszernie wyjaśnienia uzasadniające dokonanie zmiany. Sprawy rozpatrzone zostały na podstawie kompletnych wniosków, zgodnie z procedurą administracyjną.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie oraz zaktualizował rejestr PESEL.

Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny wnoszę o usunięcie nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wpisywanie na dokumentach włączanych do akt zbiorowych daty ich sporządzenia,
2. Sporządzanie aktów urodzenia na podstawie dokumentów z Danii w trybie transkrypcji, a nie rejestracji urodzenia,
3. Dokładne sprawdzanie uprawnień wnioskodawców o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego.

Odstąpiono od formułowania zalecenia pokontrolnego w zakresie niewłączania do akt zbiorowych wniosków o sporządzenie aktu na podstawie dokumentu zagranicznego albowiem, w aktach zbiorowych aktów urodzenia sprawdzanych jako ostatnie wnioski o transkrypcje, odtworzenie lub rejestrację zdarzenia, które nastąpiło za granicą znajdowały się już w aktach zbiorowych. Z wyjaśnień Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Olecku wynika, że rozpoczął włączanie tych wniosków po szkoleniu, które odbyło się w czerwcu 2016 r. zorganizowanym przez Wojewodę dla kierowników urzędów stanu cywilnego.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI
Wpłynęło dnia
2016 - 10 - 05
L.dz.
Tobiasz Osiński

STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI
Beata Mamińska-Pietrzak

DYREKTOR
Wydziału Spraw Obywatelskich
i Cudzoziemców
Agnieszka Boczkowska

8
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Radostaw Gazda

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI
Elwira Stupienko